

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Madde ve Fıkralarının Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/253; C. Senatosu : 1/352)

(Millet Meclisi S. Sayısı : 168)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1816

6 . 6 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 5.6.1975 tarihli 85 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Madde ve Fıkralarının Değiştirilmesine ve bu Kanuna ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 24.1.1975 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5.6.1975 tarihli 85 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 168)

Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. :
Karar No. : 1

9 . 6 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Komisyonumuza 6.6.1975 tarihinde havale buyurulan Millet Meclisinin 5.6.1975 tarihli 85 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen «506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Madde ve Fıkralarının Değiştirilmesine ve bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 9.6.1975 tarihli Birleşiminde ilgili Bakanlık uzmanlarının da iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Mezkûr kanun tasarısının da genel gerekçelerinde tafsilen belirtilen hususlar ile ilgili Bakanlık uzmanlarının da verdiği tamamlayıcı bilgiler muvacehesinde adı geçen Kanun Tasarısı Komisyonumuzca prensip olarak benimsenmiş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

1. Tasarının 1 nci çerçeve maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesini değiştirerek işçi emeklilerinin eş, çocuk ve bakmakla yükümlü oldukları kimselerin hastalık yardımlarından faydalanmalarını öngörmektedir.

2. — Yine tasarrın 2 nci çerçeve maddesiyle getirilen, 40 ncı maddesi sigortalı bir işte çalışmakta iken işini kaybeden sigortalının işten ayrılmasından önce bir yıl içinde 120 gün prim ödemiş olması halinde kendisinin eşi, çocukları, ana ve babasının altı ay süre ile sağlık yardımlarından yararlanmaları öngörümüştür.

3. — Tasarrın 3 ncü çerçeve maddesiyle 506 sayılı Kanunun 42 nci maddesi sigortalının ana ve babasının Bakanlıkça saptanacak asgarî ücret tarifesine göre sağlık yardımlarından yararlanabileceklerini ve 36 ncı maddedeki görüşten hareketle sigortalının ana ve babasının da sağlık yardımlarından yararlanmaları kabul edilmiştir.

4. — 4 ncü çerçeve maddesi ile de saptanmış bulunan hastalık sigortası primi, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları prim yüzdeleri Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

5. — Tasarrın 5 nci maddesiyle getirilen, 78 nci maddesi günlük kazancın üst sınırı 185 TL.'dan 200 TL.'ya. T. C. Emekli Sandığındaki emekliliğe esas kazanç paralellik sağlamak amacıyla kabul edilmiştir. Keza bu madde sigortalının kazanç alt sınırının altında bir ücretle çalıştırılması halinde ücretle, asgarî ücret arasındaki farka ait sigorta primlerinin işverence ödenmesi esasen eski madde metninde mevcut bulunmaktaydı. Böylece üst kazanç sınırını birden fazla iş yerinde çalışarak aşanlardan kesilecek fazla primin sigortalının müracaatı üzerine kendisine iadesi prensibi de Komisyonumuzca benimsenmiştir.

6. — 6 ncı çerçeve maddesi ile getirilen 96 ncı madde ile bağlanacak aylıkların asgarî ücretin % 100'e yükseltilmesi prensibi de Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Yine tasarrın 97 nci maddesi aynı görüşle hareketle aynen benimsenmiştir.

7. — Tasarrın 7 nci çerçeve maddesiyle getirilen geçici ve ek maddeler eklenmesine mütedair geçici birinci madde ile iş kazaları ve meslek hastalıkları Sigortasında 31 . 12 . 1974 tarihinden önce gelir almakta olanlarla almaya hak kazananların gelirlerine 1 . 7 . 1974 tarihini izleyen dönem başından itibaren % 40 zam prensibi ve 1 . 7 . 1974 tarihinden sonra gelir bağlanan veya bağlanmaya hak kazananlara zam farkı, hak kazandıkları tarihten itibaren bağlanması da Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

a) Geçici 2 nci madde Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından 31 . 12 . 1974 tarihinden önce aylık talebinde bulunarak halen aylık almakta olanlar ile henüz işlemi tamamlanmamış olanlara da geçici birinci madde esaslarına göre zam yapılması kabul edilmiştir.

b) Tasarrın geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

c) Yine tasarrın 4 ncü geçici maddesi de aynen kabul edilmiştir.

e) Ek madde 2. — Bu madde ile sigortalıların ana ve babaları emeklilerin eş ve çocuklarıyla ana ve babaları ile kurumdan gelir veya aylık almakta aylık almakta olan eş ve çocukların poliklinik müayenelerinde (5) lira muayene ücreti alınması da Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

8. — Tasarrın yürürlük ve yürütme maddelerini kapsayan 8 ve 9 ncü maddeleri de aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdi edilmek üzere yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Üye
Tokat	Sinop	Hatay	Isparta
C. Aykan	N. İnebeyli	K. Kılıçoğlu	M. Gülcügil
			Toplantıda bulunamadı

Üye	Üye	Üye	Üye
Kırklareli	Muğla	Ordu	İstanbul
A. Alkan	İ. Karaöz	Ş. Köksal	S. Belül
		Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı

Üye	Üye	Üye
Tabii Üye	Kocaeli	C. Bşk. S. Ü.
V. Ersü	Söz hakkım mahfuzdur	H. Tunç
Toplantıda bulunamadı	F. H. İşmen	Toplantıda bulunamadı

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu

Bütçe ve Plan

Komisyonu

Esas No. : 1/352

Karar No. : 27

10 . 6 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 5 Haziran 1975 tarihli 85 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu Kanuna ek ve geçici maddeler eklenmesine dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 6 Haziran 1975 tarihli ve 1816 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 10 Haziran 1975 tarihli Birleşiminde, tasarının İçtüzükteki 48 saatlik süreye tabi tutulmaksızın görüşülmesine ilişkin önerenin kabulü ile, Sosyal Güvenlik Bakanı Mahir Ablum, Maliye Bakanlığı temsilcisi, Türkiye İşçi Emeklileri Derneği Genel Başkanı Sadi Heper de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu Kanuna ek ve geçici maddeler eklenmesine ilişkin Kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Samsun Milletvekili Fuat Uysal'ın, Eskişehir Milletvekili Ayşe Aliye Köksal ve 21 arkadaşının, Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 5 arkadaşının, Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 4 arkadaşının, Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 7 arkadaşının, Ankara Milletvekili Turgut Tokar ve 4 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker, Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı ve 2 arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Fatma Gülhis Mankut'un, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı geçici ve ek maddeler eklenmesine dair Kanun teklifleri, Millet Meclisinin ilgili komisyonlarından birleştirilerek görüşülmüş, Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından da kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği işbu metin, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı maddelerini değiştirmekte ve bu Kanuna 4 ek, 7 geçici madde eklenmesini öngörmektedir.

Sosyal güvenlik kurumlarının gayesi, ekonomik konjonktürdeki değişikliklere paralel olarak mensuplarına istikrarlı bir satınalma gücü sağlamak suretiyle eski yıllarda düşük ücretler üzerinden aylık bağlananlar ile yeni ücretler üzerinden aylık bağlananlar arasında sosyal adalet ilkelerine aykırı düşen durumları ortadan kaldırmaktır.

Sosyal Sigortalar Kurumunca bağlanan aylık ve gelirler, günün koşullarında çeşitli tarihlerde ayarlanmaya tabi tutulmuş, ancak, her defasında ihtiyaca göre hazırlanan bir kanunla bu gerçekleştirilmiş bir esasa bağlanmamıştır. Bunun yanı sıra 1971 yılından günümüze kadar geçen süre içinde de bir ayarlamaya gidilmemiştir.

İşbu tasarı ile, sigorta aylık ve gelirlerinin ayarlanmasında gözönünde tutulacak kriterler ve usuller getirilmekte, uygulamanın Bakanlar Kuruluna bırakılması öngörülmektedir. Ayrıca tasarı, sistematik bir ayarlama getirmekte ve bu yolla geçim endeksleri ile genel ücret düzeyindeki değişmeler ölçü olarak alınmakta böylece aylık ayarlamalarla birlikte prime esas kazançların alt ve üst sınırlarının yeniden tespit edilmesi yoluna gidilmektedir.

Bu tasarı ile işçi emeklilerinin aylıklarına aşağıda gösterildiği şekilde zam yapılması kabul edilmektedir :

Üç aylık gelir grubu	Aylık zam miktarı
0 — 3 600	450 TL.
3 601 — 6 000	400 TL.
6 001 — Daha yukarı	350 TL.

Bu tasarı ile getirilen yeniliklerden bir tanesi de, işçi emeklilerinin eş ve çocuklarının yanı sıra ana ve babaların da sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleridir.

Bütün bu anılan nedenlerle Komisyonumuz, tasarımı benimsemiştir.

Komisyonumuz görüşmelerinde hazır bulunan Türkiye İşçi Emeklileri Derneği Genel Başkanı Sadi Heper, 1971 yılından günümüze kadar geçen sürede ihmal edilmiş -bulunan işçi emeklileri sorununa şu tarihte eğilen Türkiye Büyük Millet Meclisine olan minnet ve şükran duygularını ifade ile başladığı konuşmasında, işçi emeklileri taban aylığının asgarî ücret olan 1 200 TL. olarak tespit edilmesini, emekli memurlara uygulanan sistemin emekli işçilere de uygulanmasını, her gelir artışı için sigorta primlerinin yükseltilmemesini, Sosyal Sigortalar Kurumunun Devlet tarafından desteklenmesini ve Kurumun gelirlerinin başka tarafa kaydırılmamasını böylece Sosyal Sigortalar Kurumunun işçi emekli aylıklarını ödeyemeyecek duruma düşürülmemesini, Sosyal Sigortalar Kurumunda işçi emeklilerinin temsil edilmesini arzuladıklarını belirtmiştir. Açıklamayı olumlu mütalâa eden Komisyonumuz, bu görüşlerin bir temenni olarak Komisyon raporunda yer almasını kabul etmiştir.

II) Millet Meclisi metninin, Madde 1 kapsamında yer alan, Madde 36, Madde 2 kapsamında yer alan Madde 40, Madde 3 kapsamında yer alan Madde 42, Madde 4, Madde 5 kapsamında yer alan Madde 78, Madde 90, Madde 6 kapsamında yer alan 96 ncı maddenin 1 nci fıkrası ile Madde 97, Madde 7 kapsamında yer alan Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5, Geçici Madde 6, Geçici Madde 7, Madde 8 ve Madde 9 Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III) Komisyonumuz, işçi emeklilerinin aylıklarını günümüz koşullarına uygun biçimde ayarlamayı öngören işbu tasarının bir an önce kanunlaşmasında yarar gördüğünden tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara <i>Y. Köker</i>	Başkan Vekili Konya <i>F. Özlen</i>	Sözcü Kahramanmaraş <i>A. Karaküçük</i>
Kâtip Yozgat <i>S. Ergin</i>	C. Bşk. Seç. Üye <i>N. Talû</i>	Diyarbakır <i>A. Erdoğan</i>
Edirne <i>M. N. Ergeneli</i>	Elâzığ S. Hazerdağı Toplantıda bulunamadı.	Sivas <i>K. Kangal</i>
Tabii Üye <i>S. Karaman</i>	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Uşak M. F. Atayurt Toplantıda bulunamadı.
Urfa <i>İ. H. Balkıs</i> Toplantıda bulunamadı.	Yozgat V. Uyar Toplantıda bulunamadı.	Üye Münhal

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu kanuna ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Malul ve yaşlılara, bunların eş, çocuk, ana ve babalarına, dul ve yetimlere sağlık yardımı yapılması :

Madde 36. — Bu kanuna göre sürekli işgöremezlik geliri, malullük veya yaşlılık aylığı almakta olanlarla, bunların geçindirmekle yükümlü oldukları eş ve çocukları, ana ve babaları ile gelir veya aylık almakta olan eş ve çocuklar, bu kanunun 33 ncü maddesinde belirtilen yardımlardan, her hastalık olayı için 34 ncü maddede yazılı süreleri aşmamak üzere yararlanırlar.

Ancak; gelir veya aylık alanların eş ve çocukları, ana ve babaları ile gelir veya aylık alan eş ve çocuklar için ayakta yapılan tedavilerde verilen ilaç bedellerinin % 20'si ilgililerce ödenir.

991 sayılı Kanuna göre Kuruma devredilen Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü İşçileri Emekli Sandığı ile Askerî fabrikalar Tekatit ve Muavenet Sandığı kanunlarına istinaden aylık almakta olanlarla bunların geçindirilmekte yükümlü oldukları eş ve çocukları, ana ve babaları ile gelir veya aylık almakta olan eş ve çocukları hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

MADDE 2. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 40 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirmiştir.

Sigortalılık niteliğinin yitirilmesi :

Madde 40. — 2 nci maddede belirtilen sigortalılık niteliğini yitirenlerden, bu tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortası primi ödemiş olan sigortalı ile karısı ve geçindirmekle yükümlü olduğu kocası, çocukları, ana ve babalarının, bu niteliğin yitirilişinden başlamak üzere altı ay içinde meydana gelecek hastabıkları halinde, 32 nci maddenin (A) ve (D) fıkralarında yazılı yardımlardan yararlanırlar.

Ancak; bunlardan eş, çocuklar, ana ve babaların ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaç bedellerinin % 20'si ilgililerce ödenir.

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 42 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ana ve babaya sağlık yardımı yapılması :

Madde 42. — Sigortalının geçindirmekle yükümlü bulunduğu ana ve babası, hastabıkları halinde, bu kanunun 33 ncü maddesinde belirtilen sağlık yardımlarından her hastalık olayı için 34 ncü maddede yazılı süreleri aşmamak üzere yararlanırlar.

Ancak; bunların ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaç bedellerinin % 20'si ilgililerce ödenir.

Sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu ana ve babasının yukarıda belirtilen sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri için sigortalının, hastabığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortası primi ödemiş olması şarttır.

MADDE 4. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 73 ncü maddesinin (B) ve (D) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

B) Hastalık Sigortası primi sigortalının kazancının % 11'idir. Bunun % 5'i sigortalı hissesi, % 6'sı da işveren hissesidir.

3 ncü maddenin II nci bendinin (B) fıkrasında belirtilen çıraklar için ise, kazancının % 4'üdür.

Bunun % 2'si sigortalı hissesi, % 2'si de işveren hissesidir.

D) Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi, sigortalının kazancının % 15'idir. Bunun % 7'si sigortalı hissesi, % 8'i de işveren hissesidir.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu kanuna ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu kanuna ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Ancak, maden işyerlerinin yeraltı işlerinde çalışanlar için Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi, sigortalının kazancının % 18'idir. Bunun % 8'i sigortalı hissesi, % 10'u da işveren hissesidir.

MADDE 5. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 ve 1474 sayılı kanunlarla değişik 78 nci maddesi ile aynı kanunun 90 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Günlük kazanç sınırları :

Madde 78. — Bu kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazançların üst sınırı 200 lira, alt sınırı da İş Kanunu gereğince tespit edilen en düşük asgarî ücrettir. Üst sınır, sigortalıların genel ücret seviyesi ve ülkenin genel ekonomik durumu gözönünde tutularak Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca gerekirse, iki yılda bir artırılabilir.

Günlük kazançları, asgarî ücretten daha az olanlarla ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları asgarî ücret üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olanların kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır. Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder. Aynı zamanda birden fazla işverenin işinde çalışan sigortalıların ücretlerinden kesilen primler, bu madde uyarınca tespit edilen üst sınır üzerinden hesaplanacak miktarı aşarsa, fark sigortalının müracaatı üzerine hissesi oranında kendisine geri yerilir.

Muayene için verilecek belge :

Madde 90. — İşveren, işkazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde, sigortalının kazancını ve prim ödeme gün sayılarını göstermek üzere, örneği Kurumca hazırlanacak belgeyi düzenleyerek sigortalıya vermekle yükümlüdür.

İşveren, 35 ve 40 nci maddelerde öngörülen 120 günlük prim şartını yerine getirmiş olan sigortalının karısı ve geçindirmekle yükümlü olduğu çocukları ile sigortalı kadının geçindirmekle yükümlü olduğu kocası ve çocuklarının, hastalıkları halinde, sağlık yardımlarından yararlandırılmalarını sağlamak ve altı ay için geçerli olmak üzere prim ödeme gün sayılarını gösterir örneği Kurumca hazırlanacak belgeyi, talebi halinde, düzenleyerek sigortalıya vermekle yükümlüdür.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı belgelerdeki bilginin eksik veya yanlış olması sebebiyle, sözü edilen fıkralarda belirtilen kişiler için Kurumca yersiz olarak yapılan her türlü masraflar işverene ödenir.

MADDE 6. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 sayılı Kanunla değişik 96 nci maddesinin 1 nci fıkrasıyla 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aylıkların sınırı :

Madde 96. — Bu kanuna göre Malullük ve Yaşlılık Sigortasından bağlanacak aylıklar ile Ölüm Sigortasından hak sahibi kimselere bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın yıllık tutarı 12 000 liradan aşağı olmamak kaydı ile, 78 nci madde uyarınca saptanacak günlük kazanç alt sınırının 360 katının yüzde yetmişinden az, günlük kazanç üst sınırının bir yıllık tutarı üzerinden hesaplanacak aylığın yıllık tutarından fazla olamaz.

Gelir ve ödeneklerin, günlük kazancın alt sınırına göre artırılması :

Madde 97. — Sigorta prim ve ödeneklerinin hesabında esas tutulacak ve 78 nci madde gereğince saptanacak günlük kazancın alt sınırında meydana gelecek yükselmelerde, işkazaları ile meslek hastalıkları, Hastalık ve Analık Sigortalarından yeniden saptanan alt sınırın altında bir günlük kazanç üzerinden ödenek alınmakta olanların veya almaya hak kazanmış bulunanların bu ödenekleri günlük kazancın alt sınırının yükseldiği tarihten, gelir almakta olanların veya almaya hak kazanmış bulunanların bu ödenekleri günlük kazancın alt sınırının yükseldiği tarihten, gelir almakta olanların veya almaya hak kazanmış bulunan-

Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

ların gelirleri de günlük kazancın alt sınırının yükseltildiği tarihten sonraki dönem başından başlayarak yükseltilmiş günlük kazanç alt sınırına göre arttırılır.

MADDE 7. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki 4 ek ve 7 geçici madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından bağlanan aylıklarla İşkazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanan gelirler, aşağıdaki usul ve esaslara göre ayarlanır.

A) Aylık ve gelirler; asgarî ücret, geçim indekslerinde, sigortalıların genel ücret seviyelerinde meydana gelen değişikliklerle Kurumun mali durumu gözönüne alınarak Devlet Memurları emekli aylıklarına uygulanan yükseltme sınırları içinde kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulu kararıyla en geç iki yılda bir tespit edilir.

B) Aylık ve gelir ayarlamaları; Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası ile İşkazaları ve Meslek Hastalıkları Sigortasının mali durumu ve üç yıllık gelir ve gider tahminlerini kapsayan gerekçeli rapor esas alınarak Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

C) Ayarlanan aylık ve gelirlerin ödenmesine, Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı tarihi izleyen üç aylık dönem başından itibaren başlanır.

EK MADDE 2. — 506 sayılı Kanun gereğince yapılacak sağlık yardımlarından yararlanacak olanlardan; sigortalı işçinin ana ve babası ile emekli işçilerin eş ve çocukları, ana ve babaları, gelir ve aylık almakta olan eş ve çocuklardan yapılacak her bir poliklinik muayenesi için (5) lira muayene ücreti alınır.

Şu kadar ki; hekimin göstereceği lüzum üzerine yapılacak müteakip poliklinik muayenelerinden ücret alınmaz.

EK MADDE 3. — 1 . 8 . 1968 tarihinden önce Demiryolları Emekli Sandığı ile Askerî Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığına aylık bağlanmış olan emeklilerle, 991 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince aylık bağlanan ve mülga 2904 sayılı Kanunun 5 nci, 3575 sayılı Kanunun 17 nci maddelerinde belirtilen hallere müsteniden aylıkları kesilen emeklilerin, aylıklarının ödenmesine 506 sayılı Kanundaki esaslar dairesinde devam olunur.

1 . 8 . 1968 tarihinden önce durumları birinci fıkraya kapsamına giren sandık üyelerinden keseneklerini almamış olanların Demiryolu Emekli ve Askerî Fabrikalar Tekaüt sandıkları kanunlarına göre geçen fiili hizmetleri sosyal sigortalara tabi olarak geçmiş sayılır.

EK MADDE 4. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 6 ncı maddesinin 1 nci fıkrası ve değişik 11 nci maddesinin (G) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 6. — Kurumun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1897 sayılı Kanunla değişik 43 ncü maddesinde yer alan cetvelin 4 ncü derecesine kadar olan memurları Genel Müdürün teklifi üzerine Yönetim Kurulunca, bunların dışındaki kurum personeli ise Genel Müdür tarafından atanır.

Madde 11. — G) Kurumca (500 000) liradan fazla olmak üzere aktedilecek sözleşmeler veya yapılacak işler hususunda karar vermek.

GEÇİCİ MADDE 1. — 31 . 12 . 1974 ve daha önceki yıllarda İşkazaları ve Meslek Hastalıkları Sigortasından gelir almakta olanlarla, bu gelirlere hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış bulunanların aylık gelirlerine, gelir bağlamaya esas olan hisse ve oranları nazarı itibare alınmak şartıyla aşağıda gösterilen miktarda zam yapılmıştır.

Üç aylık gelir grubu	Aylık zam miktarı
0 - 3 600	450 (Lira)
3 601 - 6 000	400 (Lira)
6 001 - Daha yukarı	350 (Lira)

Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Ancak; İşkazaları, Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulan gelirlerin tutarı, 506 sayılı Kanunun, bu kanunla değiştirilen 97 nci maddesine göre hesaplanan asgari gelirlerin tutarından aşağı olduğu takdirde, artırma, gelirin asgari hadde yükseltilmesinden önceki tutarlarına uygulanır.

Şu kadar ki, artırılan gelir tutarları İş Kanunu gereğince tespit edilen en düşük asgari ücrete göre hesaplanacak gelir tutarından az olamaz.

Yukardaki fıkralar; esas hak doğurucu olayın vukubulduğu tarih, 1974 ve daha önceki yıllara ait olmak kaydı ile, 506 sayılı Kanunun 19, değişik 23, değişik 24 ve 25 nci maddeleri uyarınca sonradan gelire hak kazanacak olanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — 31 . 12 . 1974 ve daha önceki yıllarda Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalılarından aylık talebinde bulunarak halen aylık almakta olanlarla, bu aylıklara hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış bulunanların malullük ve yaşlılık aylıkları ile, ölen kimsenin hak sahiplerinin aylıklarına da hisseleri oranında olmak şartıyla aşağıda gösterilen miktarlarda zam yapılmıştır.

Üç aylık, aylık grubu	Aylık zam miktarı
0 - 3 600	450 (Lira)
3 601 - 6 000	400 (Lira)
6 001 - Daha yukarı	350 (Lira)

Ancak; malullük, yaşlılık aylıkları ile ölenlerin hak sahiplerine bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın tutarı, 506 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilen 96 nci maddesine göre hesaplanan asgari aylıkların tutarından aşağı olduğu takdirde, artırma, aylığın asgari hadde yükseltilmesinden önceki tutarlarına uygulanır.

Şu kadar ki; artırılan aylık tutarları 506 sayılı Kanunun 1474 sayılı Kanunla değişik 78 nci maddesinde öngörülen üst sınıra göre hesaplanacak aylık tutarından fazla olamaz.

Yukardaki fıkralar; esas hak doğurucu olayın vukubulduğu tarih, 1974 ve daha önceki yıllara ait olmak kaydı ile 506 sayılı Kanunun 57, 58, 63, değişik 68 ve 69 ncu maddeleri uyarınca sonradan aylık bağlanmasına hak kazanacak olanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — 991 sayılı Kanunla Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilen sandıklar mevzuatına göre çeşitli aylık almakta olanlarla bu aylıklara hak kazanmış olup henüz işlemleri tamamlanmamış bulunanların aylıkları için de bu Kanunun geçici 1 ve 2 nci maddeleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanun gereğince yapılacak aylık ve gelir artırımları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde tamamlanır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun bu işler için görevlendirilecek personeline yukarıda yazılı süre içinde ayda 80 saati geçmemek üzere fazla çalışma yaptırılabilir. Ödenecek fazla çalışma ücreti, Kurumun müdürlük kurulunca tespit edilir.

Borçlanma :

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce;

A)

a — 506 sayılı Kanuna göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tescil edilmiş bulunan,

b — Borçlanma isteğinin yapıldığı tarihte 506 sayılı Kanuna tabi işte çalışmakta olan,

Sigortalıların hizmet akdine dayanarak çalıştıkları süredeki en çok on yıllık hizmetleri talepleri halinde borçlandırılır.

Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Borçlandırılan hizmetler prim veya kesenek ödeyerek geçmiş hizmetlere katılır. Şu kadar ki, 506 sayılı Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

Borçlanılması talep edilen hizmet için evvelce Sosyal Sigortalar Kurumuna prim veya Emekli Sandıklarına kesenek ödenmemiş olması şarttır.

Borçlanma isteği, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren örneği Kurumca hazırlanacak belge ile bir yıl içinde Kuruma yapılır. Borçlanılan hizmetlere ilişkin primler, 1 . 4 . 1950 tarihinden sonraki sürelerle ait borçlanmalarda cari asgari günlük kazanç, 1 . 4 . 1950 tarihinden evvelki sürelerle ait borçlanmalarda talep tarihindeki son 3 aylık kazanç ortalaması esas alınmak suretiyle hesaplanır ve toptan veya 5 yıl içinde eşit taksitlerle ödenir. Borçlanan sigortalının ölümü halinde hakkının doğumuna yetecek prim miktarı hak sahiplerinden alınır.

B)

a — 506 sayılı Kanununun 3 nci maddesinin birinci bendi uyarınca sigorta kapsamına girmeyen hizmetler,

18 yaşından önce geçmiş hizmetler,

506 sayılı Kanununun geçici 20 nci maddesinde sayılan sandıklarda geçen hizmetler,

Sigorta mevzuatına göre kendilerine toptan ödeme yapılmak suretiyle, tasfiye edilmiş hizmetler, borçlanamaz.

b — 1186 sayılı Kanuna göre borçlanılmış ve bu Kanunla borçlanılacak hizmetler toplamı 10 yılı aşamaz.

c — Borçlandırılan süreler 506 sayılı Kanunun değişik geçici 8 nci maddesi uygulamasında nazara alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 6. — Geçici 5 nci maddenin (A) bendinin 4 nci fıkrasında belirtilen belgeleri, işverenler, sigortalının isteği halinde, doğru eksiksiz ve usulüne uygun olarak düzenleyip onaylamakla yükümlüdürler.

Kurum, belgelerdeki bilgilerin sahte veya gerçeğe aykırılığı konusunda re'sen inceleme yapabilir ve yaptırabilir. Sahteliği ve gerçeğe aykırılığı saptanan borçlanma belgeleri geçerli olmaz.

Borçlanma belgelerinin gerçeğe uymadığı anlaşılırsa bunları düzenleyenler ve ilgili sigortalılar, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları müştereken ve müteselsilen tanzim etmekle yükümlüdürler. Genel hükümlere göre ceza kovuşturması da yapılır.

GEÇİCİ MADDE 7. — 36 ve 42 nci maddeler gereğince, ana ve babalara yapılacak sağlık yardımı uygulaması, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 3 yılda bütün illeri uygulama kapsamına alacak şekilde Bakanlar Kurulunca düzenlenir.

MADDE 8. — Bu Kanunun 96 nci maddesiyle, geçici 1, 2, 3 nci maddeleri 1 . 7 . 1974 tarihinden, diğer maddeleri yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu Kanun Bakanlar Kurulu yürütür.

Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

